

El secretari general de l'Organització de Països Exportadors de Petroli (OPEP), Adnan Shihab al-Din, de 62 anys, parla de les conseqüències del Katrina en el mercat d'energies internacional, de la lluita de l'organització per un preu del petroli adequat i de la necessitat de fomentar l'ús d'energies renovables.

“El petroli ja no és una arma”

Després del terrible huracà de Nova Orleans i de la destrucció d'unes plataformes petrolíferes al golf de Mèxic, alguns experts ens alerten sobre una crisi energètica mundial. Comparteix aquests temors?

—No, hi ha un problema greu amb els subministraments, però no hi veig una crisi energètica. En els últims cinc anys hem reunit una gran quantitat de reserves per a casos d'emergència. Ara es pot cobrir tot amb aquestes mesures. Els usuaris no tenen cap motiu per sentir pànic.

—**Ho pinta tot de color de rosa. Al mercat mundial hi ha moments que el preu del barril de petroli ultrapassa els 70 dòlars. Des de la catàstrofe, els conductors paguen uns preus altíssims per a la benzina.**

—Tot i això, els preus del cru no han assolit els rècords de començament de la dècada dels vuitanta, quan un barril, si hi calculem la inflació, va superar els 80 dòlars. És indiscutible que els preus han experimentat una bona pujada durant els últims anys. Això, però, té molt poc a veure amb la catàstrofe, més aviat és degut a la demanda, que ha augmentat de manera extrema, sobretot en països emergents com la Xina.

—**A més d'això, els especuladors fan que els preus augmentin?**

—Hi ha negociants que s'aprofiten, sense cap mena d'escrúpols, de les mancances d'energia causades per catàstrofes, guerres i terrorisme. Actualment són responsables d'una xifra entre 10 i 15 dòlars del preu del petroli.

—**El canceller alemany, Gerhard Schroder, exigeix més transparència. Això és factible?**

—No tenim cap influència sobre operacions especulatives. Caldria crear uns mecanismes de regulació per a aquests negocis. Sigui com sigui, les dades fonamentals del mercat no justifiquen un preu tan elevat com l'actual.

—**Això vol dir de debò que els consumidors poden respirar tranquils?**

—Ara per ara no comptem que el preu del petroli continuï pujant, actualment està baixant...

—**...La qual cosa es pot deure al fet que estats com Alemanya o els Estats Units hagin llançat al mercat una part de les seves reserves d'energia estratègiques...**

—...I al fet que els membres de l'OPEP han començat a aplicar mesures similars de reducció de costos.

—**El proper dilluns es reuneixen a Viena els representants dels estats exportadors dels petrolis. Continuaran amb mesures per a alleujar els clients?**

—Sí, hem planejat un feix de mesures. Tornarem a augmentar la nostra producció. Els estats de l'OPEP hi participaran amb capacitats de reserva, amb Aràbia Saudita al capdavant. Això farà que l'OPEP augmenti la producció diària en 2 milions de barrils justos. Però, és clar, això no servirà de gaire a llarg termini si no aconseguim un ús d'energia eficient en alguns països com els Estats Units.

—**Precisament l'OPEP, que s'aprofita del consum sense fre de petroli i dels preus elevats, exigeix als americans que estalviïn recursos?**

—L'energia no s'hauria de malgastar, enlloc.

—**Cada americà consumeix com a mitjana més del doble que un ciutadà de la Unió Europea i tretze vegades més de petroli que un xinès de la República Popular. Una publicació tan seriosa com la revista econòmica britànica *The Economist* qualifica els Estats Units d'*oiloholic* (addicte al petroli) i demana a George W. Bush que “abandoni aquesta addicció com ho havien fet amb l'alcohol”.**

—Aquesta expressió és una qüestió de gustos, però jo també estic a favor d'un desenvolupament pràctic de les energies alternatives, com l'energia eòlica o la solar. De totes maneres, el consum de petroli continuarà augmentant a tot el món. A nosaltres, els membres de l'OPEP, no ens interessa de cap manera assolir preus rècord. Naturalment, els exportadors volem fer diners, però necessitem un equilibri.

—**Els productors de fora de l'OPEP no tenen una influència tan gran com la de la seva organització? Rússia no està desbancant Aràbia Saudita com a productor número u del món?**

—És cert que països com Rússia han adquirit una participació en les extraccions cada vegada més gran. Els estats de l'OPEP, però, són responsables d'aproximadament el 40 per cent de la producció mundial i al voltant del 60 per cent de les exportacions. Ens agradaria molt veure que els consumidors haguessin de pagar menys per productes derivats del petroli.

—**Però hi ha altres factors que determinen el preu de la benzina.**

—Siguem sincers: els alts preus de la benzina es deuen bàsicament als alts impostos, a Alemanya són de més del 60%. A més, els grans grups empresarials petrolers s'aprofiten d'aquesta situació per aconseguir uns guanys exorbitants. Pensen més en els seus accionistes que en la protecció de reserves.

—**Veure alguna sortida d'aquesta situació crítica?**

—Crec que l'estat ha de desenvolupar una política econòmica i energètica contundent que faci que les empreses inverteixin adequadament.

—Però que no servirà de res, si no s'equivoquen els experts que diuen que les reserves són molt menors que les dades que ens donen. Per exemple, l'expert en petroli Sadad al-Husseini afirma que portem rumb a una era d'escassetat de petroli. L'expert està convençut que Aràbia Saudita exigeix massa dels seus camps i que ja no podran mantenir durant molt temps el seu nivell de producció actual.

—No ho crec de cap de les maneres. Aràbia Saudita té les reserves petrolíferes més grans del món i no pateix sobreproducció. No només ho diem nosaltres, sinó també les empreses i els exportadors nord-americans.

—Vostè és optimista, a pesar que en els últims anys gairebé no s'ha trobat cap camp productiu?

—No infravalorin els avenços tecnològics. Així també podem augmentar notablement la producció, i encara fins d'aquí a quaranta o cinquanta anys. Fa dècades que estem lluny del moment en què es va arribar al punt culminant i la producció va anar disminuint.

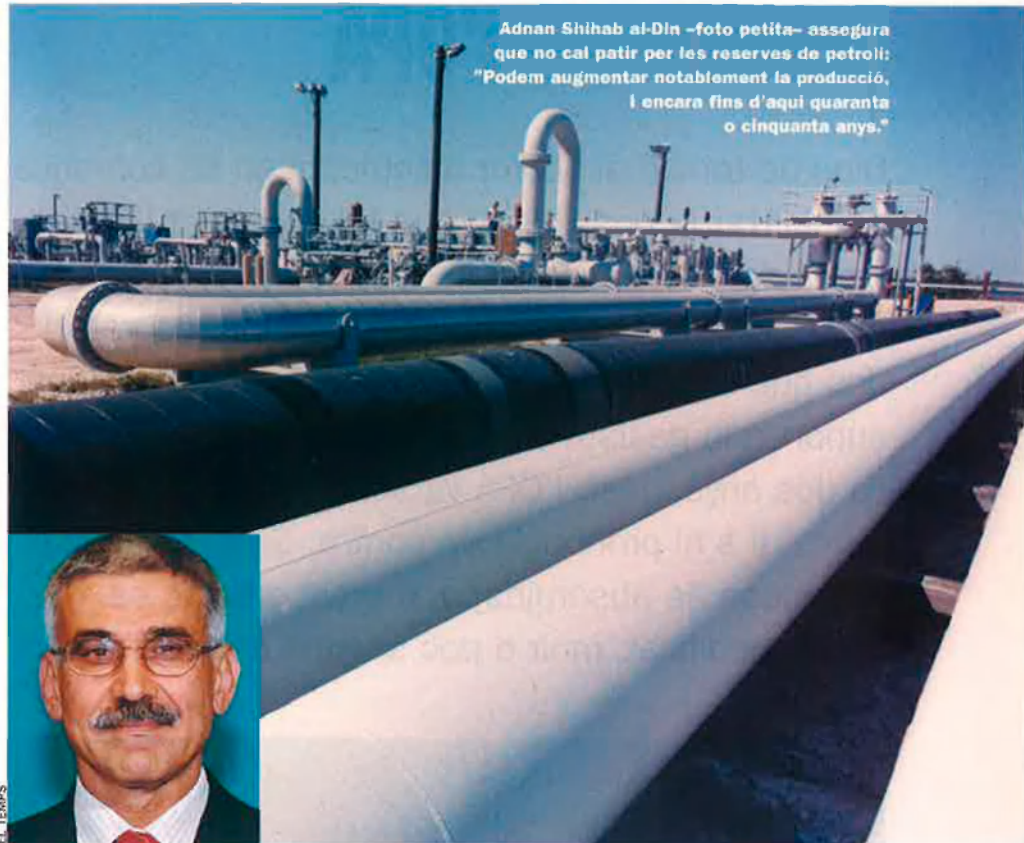
—De veritat? Perquè no és cap secret que alguns estats de l'OPEP exageren les dades sobre les seves reserves de petroli, ja que per a l'OPEP les quotes dels seus membres depenen d'això. Aràbia Saudita, l'única superpotència petrolera de la Terra, mai no ha proporcionat dades fiables de la seva producció.

—Això era abans, però ara de Riad ens arriben informes periòdics...

—...Als quals no es pot donar un cent per cent de crèdit. No és cert que l'explotació dels camps sempre s'hagi portat a terme de manera tan positiva com assegura Riad. A Oman, per exemple, la producció va disminuir una cinquena part en pocs anys a causa de l'ús excessiu dels recursos.

—No li discutiré aquest cas concret, però també n'hi ha exemples contraris, com al mar del Nord: l'explotació va disminuir de manera dramàtica, però després va tornar a augmentar mitjançant l'aplicació de noves tecnologies.

—No hem parlat gens d'altres factors d'inseguretat, com el perill del

terrorisme sobre els camps petrolífers. En els últims temps, Aràbia Saudita s'està exposant a atemptats que apunten a activistes estrangers que actuen en aquella zona.

—Existeixen aquests perills, els hem de prendre seriosament, i poden tenir conseqüències terribles, però no té cap sentit preocupar-se contínuament amb escenaris catastrofistes.

—L'Iraq també és membre de l'OPEP. Creu que la guerra dels Estats Units era sobretot una guerra pel petroli?

—L'únic que puc fer és esperar que aquest no sigui el cas. L'Iraq és un membre fundador de l'OPEP i per a nosaltres és molt important. Bagdad té les segones reserves de petroli més grans del món, aproximadament com les de l'Iran. Tots nosaltres esperem que la situació de la seguretat millori. Aquesta és la condició principal perquè Bagdad pugui tornar a aprofitar les seves possibilitats com a productor de petroli. Actualment, els iraquians encara no estan en les condicions de produir com abans.

—Washington no descarta intervenir militarment també a l'Iran. El

president Bush està convençut que Teheran està fabricant la bomba atòmica. L'OPEP pot i vol protegir els seus membres? Vostè mateix era abans cap de secció a l'Agència d'Energia Atòmica i coneix la força de les acusacions formulades contra Teheran.

—Crec que la qüestió atòmica es pot resoldre pacíficament. Quant a la prestació d'ajut als estats membre, l'OPEP no és una organització política, sinó una associació que coordina interessos econòmics.

—Això ho diu vostè, però l'OPEP va deixar el món sense respiració amb un boicot amb motivacions polítiques el 1973 que va fer explotar els preus del petroli. El petroli ha deixat de ser definitivament una arma política?

—Crec que avui la situació és del tot diferent. Hem de trobar un equilibri entre consumidors i productors. Tots estem al mateix bàndol. El petroli ja no és una arma.

Marion Kraske i Erich Follath

© Der Spiegel - EL TEMPS

Traducció: David Egea